

13.2.2018

ELO-johtoryhmän ensimmäinen kokous 2018

Etelä-Savon ELO-johtoryhmän ensimmäinen kokous 2018 pidettiin **ti 13.2.2018 klo 14:00 - 16 Savonlinnassa** (Opetusravintola Paviljonki, Rajalahdenkatu 4, 57200 Savonlinna, Luotsi-kabinetti)! Kiitos Samiedulle kokousjärjestelyistä, tilasta ja kahvituksesta!

Vuoden 2018 ensimmäisessä kokouksessa perehdyttiin ja suunniteltiin Etelä-Savon ELO-toimintaa. Lisäksi teemana olivat toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistus ja Ohjaamo-viikolla 12. - 16.2. myös Ohjaamojen tilannekatsaus ja toiminta.

Läsnä

- Etelä-Savon TE-toimisto: psykologi Petri Auvinen
- Etelä-Savon Koulutus Oy: koulutusjohtaja Taru Särkkä
- Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä Essote: hyvinvointikoordinaattori Eeva Häkkinen
- Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
- Ammattiopisto Samiedu: aikuiskoulutuksen erikoisasiantuntija Hannu Fyhr
- Itä-Suomen aluehallintovirasto: ylitarkastaja Anu Liljeström
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu: opetuksen kehittämisspäälikkö Eeva Kuopala
- Kangasniemen kunnanhallitus: läsnä varajäsen Timo Seppälä (poissa Marjaana Sävilammi)
- Pertunmaan kunnanhallitus: Annukka Räisänen
- Pieksämäen kaupunginhallitus: Tapani Rytönen
- Savonlinnan kaupunginhallitus: kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kristiina Mikkonen
- Savonlinnan nuorisovaltuusto: Jan Puustinen, nuorisovaltuuston 3. varapuheenjohtaja
- Savonlinnan seudun Ohjaamo: palveluesimies Anna Tolvanen
- Ohjaamo Mikkelin Olkkari: toiminnanohjaaja Sari-Anne Ratia
- Etelä-Savon ELY: Tuija Toivakainen (puheenjohtaja ja muistio)

Poissa

- Etelä-Savon maakuntaliitto: Teemu Räihä
- Etelä-Savon Yrittäjät: hankekoordinaattori Saara Vauhkonen
- Etelä-Savon kauppakamari: kehitysinsinööri Jörg Hansmann, Rakennusliike U. Lip-
sanen Oy
- Mikkelin yliopistokeskus: pääsihteeri Matti Malinen
- Mikkelin kaupunginhallitus: Soile Kuitunen
- Pieksämäen nuorisovaltuusto: Lassi Räsänen
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, SAK:n Kouvolan aluetoimisto: Kari
Kokkola, alue- ja järjestöasiantuntija; varalla Sonja Laitinen, alue- ja järjestöasian-
tuntija
- Ohjaamo Pieksämäki: hyvinvointikoordinaattori Seija Laitinen

Asiat

1. Tervetuloa ja esittäytyminen

Käytiin lyhyt esittäytymiskierros ja kokouksen tavoitteet ja kulku.

2. ELO-johtoryhmän tehtävät, merkitys ja roolit sekä vastuut

Etelä-Savon elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä (ISO ELO) on toiminut vuosina 2013 - 2016 ja nuorisotakuun neuvottelukunta vuosina 2013 - 2014 ja nyt on uudistunut myös ELO-toiminta, johon kuuluu tärkeänä osana nuorisotakuun kannalta nuorten palvelujen kehittäminen, minkä näkyvin osa on tällä hetkellä Ohjaamo-toiminta. Vuodesta 2017 alkaen **uuden ELO-johtoryhmän tehtävänä maakunnallisesti** on 1) uudistaa ja panna täytäntöön maakuntaan elinikäisen oppimisen ja ohjauksen sekä nuorisotakuun strategiset tavoitteet vuosiksi 2017 – 2022, 2) suunnata sekä nuorille että kaikenikäisille tarkoitettua Ohjaamo-toimintaa, 3) suunnata oppimista, ohjausta ja nuori-
sotakuuta edistäviä hankkeita, 4) viitoittaa ohjauspalvelujen arviointia ja arvioida oh-
jauksen järjestelyjen laatua palvelujen kehittämiseksi, 5) jäsentää suunnat ohjauksen
yhteisiin käytännön järjestelyihin koko maakunnassa ja 6) suunnata esimerkiksi lisä- ja
täydennyskoulutusta ja muita yhteisiä tapahtumia, joilla syvennetään ja täydennetään
oppimisen, ohjauksen ja nuorten ohjauksen ja osallisuuden taitoja.

Korostettiin ELO-johtoryhmän työn merkitystä myös maakuntauudistuksessa, ELO-
toiminnassa alueellisesti ja valtakunnallisesti. Samalla todettiin lyhyesti ELO-
johtoryhmän jäsenten roolit ja vastuut, esim. viestiminen omassa organisaatiossa ja
verkostoissa, aloitteet ja kokeilut strategisten tavoitteiden mukaisesti ja hankkeiden
tuominen idea- tai valmisteluvaiheessa ELO-johtoryhmään sekä hankkeista viestiminen.

Haluttiin, että kokouksissa kuullaan nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen tilannetta ja
kuulumisia. Tämän vuoden aikana päivitetään myös verkostokartta
(<https://peda.net/hankkeet/eejn/sest/verkostokartta>).

3. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistuksen vaikutuksista oppimiseen ja nuoriso- takuuseen

Puheenvuorot alustivat

- aikuiskoulutuksen erikoisasiantuntija Hannu Fyhr, Samiedu

- koulutusjohtaja Taru Särkkä, Esedu
- ja kommentoi Savonlinnan nuorisovaltuuston varapuheenjohtaja Jan Puustinen.

Hannu Fyhrin ja Taru Särkän puheenvuorot on tiivistetty liitteissä. Jan Puustinen toi puheenvuorossaan esiin kyselyään näkökulmia myös muilta nuorilta mm. sitä, että on hyvä, että pääsee opintoihin sisään ja voi työllistyä toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistuksen tuloksena. Hänen mukaansa se voi kuitenkin toimia paremmin suurissa kunnissa. Puustinen kysyi, onko toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistus rasite yrityksille ja pystytäänkö ylläpitämään tällaista järjestelmää yritysten kanssa. Hän epäili, voiko käydä niin, että opiskelijoita päästetään opinnoista läpi esim. rahoituksen vuoksi. Siksi työelämästä saatu palaute on tärkeää vuoropuheluna. Vai ollaanko meidän sellaiseen kilpailuyhteiskuntaan, jossa ei saa lainkaan tunaroida. Opitaanko otamaan realistista palautetta vastaan?

Keskustelua jatkettiin esim. siitä, riittääkö työpaikkoja kaikille kaikilla paikkakunnilla. Laki ei velvoita työnantajaa ottamaan työntekijöitä. HOKS rakentaa ammatillisissa opinnoissa henkilökohtaista suunnitelmaa, jonka tulisi taata reittiä työpaikkoihin. Haasteena on, että saadaan myös erilaiset oppijat laadukkaasti tutkintoihin ja valmistumaan. Kysyttiin, heitetäänkö palloa liikaa itseohjautuvuudelle ja ajaako heikompi taloustilanne lähiopetuksen karsimiseen. Käytetäänkö yrityksissä ikään kuin ilmaista työvoimaa koulutussopimuksen ja oppisopimuksen avulla?

Keskustelussa ammatillisten opintojen uudistuksesta tuotiin esiin se, että tarvitaan puhetta myös niistä nuorista, jotka eivät ole palveluissa - miten he pääsevät opintoihin? Tähän voisi yhtenä ratkaisuna toimia hyvä laatu työpaikkaohjaamisessa, josta oppilaitos vastaa mm. järjestämällä työpaikkaohjaajille koulutusta. Hyvää laatua saadaan aikaan, kun arvioidaan sekä opettajan että työpaikkaohjaajan toimintaa. Kun oppilaitoksessa seurataan laatua, saadaan laatu mukaan myös rahoitukseen.

Todettiin, että toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja XAMK:n välillä yhteistyö on tiivistynyt esim. jatkoväyläopintojen avulla, mikä helpottaa alan valintaa. Näissä tapauksissa pienet yritykset ovat erittäin tärkeitä oppimisen paikkoja. Oppilaitokset pyrkivät tekemään yhdessä työtä sen hyväksi, että laatu säilyy ja paranee ja opiskelijoita tulee oppilaitoksiin sisään. Kun kysyttiin maakunnallisesta koulutuksen järjestämisluvasta ammatillisissa opinnoissa, saatiin tieto, että asia on vielä kesken ja että tilanne ei vaikuta esim. Samiedun ja Esedun yhteistyöhön.

Itä-Suomen AVIsta muihin töihin siirtyvä Anu Liljeström jätti perinnöksi kokoukselle sen, että myös uusi lukiolaki kannustaa meitä korkeakouluyhteistyöhön toisen asteen opintojen kanssa. Ammatillisen toisen asteen koulutusuudistus 1.1.2018 tukee myös lukiolain henkeä yhteistyöstä korkeakoulujen kanssa. Etelä-Savossa on siis hyvät eväät auttaa ja tukea kaikkia (lukion ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoita) toisen asteen opiskelijoita seuraavaan vaiheeseen eli korkeakouluopintoihin. Anu Liljeströmin tilalle ELO-johtoryhmään tulee Kirsi Kohonen Itä-Suomen AVIsta.

Valtakunnallisesti työelämää ja ammatillista koulutusta kehittävät myös työelämätoimikunnat. Niillä on vastuuta eri koulutusalojen laadusta ympäri Suomen.

4. Ohjaamo-viikko, Etelä-Savon Ohjaamojen tilanne ja tulevaisuuden suunnitelmia sekä tutustuminen Savonlinnan Ohjaamoon

Ohjaamojen lyhyet tilannekatsaukset ja Ohjaamo-viikon 12. - 16.2. ohjelmiseen esittivät

- Savonlinnan seudun Ohjaamo, palveluesimies Anna Tolvanen
- Mikkelin Ohjaamo Olkkari, toiminnanohjaaja Sari-Anne Ratia.

Pieksämäen Ohjaamo Pientareen katsaus jätettiin seuraavaan kertaan poissaolon vuoksi. Anna Tolvanen esitteli myös Savonlinnan seudun Ohjaamon tulevaisuuden suunnitelmia. Haussa on esimerkiksi kynnyksetön paikka tai paikkoja Ohjaamolle ja pohdinnassa esim. liikkuvat palvelut.

5. Toimintasuunnitelma ELO-johtoryhmälle ja ELO-toimintaan vuodeksi 2018

Todettiin lyhyesti liitteiden avulla

- Etelä-Savon ELO- ja nuorisotakuustrategia eli tavoitteet
- vuosikello sekä
- teemat, koulutukset, vertaistapaamiset ym. vuodeksi 2018.

6. Kehittämiskohteet ja hankeideat maakunnan strategisten tavoitteiden mukaan

Käytiin ideointikeskusteluna ja pienryhmissä kehittämiskohteet ELO-toimintaan tuleville vuosille. Siitä on koonti alla liitteenä, mitä jatketaan seuraavassa kokouksessa järjestelmällä niitä.

- Yhteiset järjestelyt
- Osallisuus
- Kannustava oppiminen
- Sujuvasti työhön
- Toimiva verkostotyö yhdessä

7. Kokouksen päättäminen

Sovittiin seuraavat kokoukset vuodeksi 2018

- Ti 8.5.2018 klo 10 - 12 Pieksämäellä, teemana maakunnan kehittämiskohteet ELO-asioissa ja nuorisotakuussa
- To 13.9.2018 klo 13 - 15 Kangasniemellä, teemana miten työpaikalla oppiminen on onnistunut ja millaista yhteistyötä oppilaitosten ja Ohjaamojen kesken tarvitaan
- Ti 27.11.2018 klo 10 - 12 Pertunmaalla, teemana mahdollinen vertaistapaaminen toisen tai toisten ELO-johtoryhmien kanssa

VAKUUDEKSI

Tuija Toivakainen

Liitteet

Kohdan kuusi ideoinnin tulokset listattuna (alla)
 Kokouskutsu ja asialista
 Taru Särkän esitys
 ELO-johtoryhmän vuosikello
 ELO-johtoryhmän toimintasuunnitelma
 Etelä-Savon ELO:n ja nuorisotakuun arviointikokonaisuus
 Laadun taulukko
 Strategiset tavoitteet ELO-toimintaan ja nuorisotakuuseen 2017 - 2022 (linkkinä)

Lisätietoja

Tuija Toivakainen, Etelä-Savon ELY, puh. 0295 024 220,
tuija.toivakainen@ely-keskus.fi

Linkki kokousmateriaaliin

<https://peda.net/hankkeet/eejn/kokoontumiset/2018-kokoontumiset/e1s>

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

<https://twitter.com/EtelaSavonELY>

www.ely-keskus.fi/etela-savo

Nuorisotakuu myös Facebookissa <https://www.facebook.com/nuorisotakuues>

Nuorisotakuu ja elinikäinen oppiminen

<https://peda.net/hankkeet/eejn>

LIITE: KOHDAN 6 IDEOINNIN TULOKSET

ELO-johtoryhmän toiminta 2018

Mitä teemme, miten ketkä vastaavat, ketkä hyötyvät, miten ja milloin arvioimme?

Tavoitteena yhteiset järjestelyt

- Vien ja tuon tietoa verkostoille ja verkostoista
- Edistän tavoitteita omassa työssäni
- Otan kantaa, tuon näkökulmia esille
- Jaan hyviä käytänteitä
- Palvelukuvaus
- Paikkakunnittain
- Kansan kielellä
- Kannanotto ja maakuntavalmisteluun
- Kysely nuorilta, mitä halutaan säilyttää omalla paikkakunnalla
- Laatu: ammattikoulutus, Ohjaamot
- Resurssien turvaaminen
- Kunnallisen päätöksenteon nopeus virkamiesten tueksi
- Osaamisen laadun varmistus työpaikalla
- Ohjauksen tuen tavoitettavuus
- Elinikäinen oppiminen keskeisemmin mukaan sote- ja maakuntauudistuksen työryhmien valmistelutyöhön > tunnistetaan yhdyspinnat
- Ohjausta kaikenikäisille mutta eriyttäen
- Digitaalisten ohjauspalveluiden pohdinta: ottaako vai eikö ota
- Antaa tietoa nuorille ja aktivoida eri tahojen kautta
- Joustavien opintotarjontojen kehittäminen
- Palvelupolkujen kuvaaminen
- Yhteisten ohjauspalveluiden kuvaaminen
- Nuorisovaltuutettujen osallistaminen hallintosäännön mahdollistamissa puitteissa
- Nuorisotyö
- Nuorisotakuutyöryhmän nimeäminen

Tavoitteena osallisuus

- Nuorisovaltuutettujen osallistuminen eri toimielimiin hallintosäännön sallimissa raameissa
- Ohjaamon käynnistäminen
- Uusi kuntalaki velvoittaa laajempaan kuulemiseen jo valmisteilla olevista asioista
- Opiskelijakeskeisyys opintojen suunnittelussa - yhteissuunnittelu
- Some, netti ja video mukaan viestintää päätöksenteosta
- Kansalaiskyselyt (Webro...)
- Opiskelujen suunnittelu ja infoaminen
- Antaa turvallinen ja tutun oloinen kanava nuorille eli imagon luomista
- Kuvata koulutuksen järjestäjät ja niiden verkostot, vrt. yliopistoista peruskouluun
- Maakunnallisen osallisuusohjelman tarve? Mahdollisesti maakuntaliitossa on jo alustavia hahmotelmia tähän
- Järjestetään osallisuusfoorumeita, joissa voi keskustella > kohtaamispaikat > kohtaamistilanteet
- Vaikutusten arviointia päätöksentekoon
- Vahva ja aito kuuleminen päätösten valmisteluvaiheessa: lapsivaikutusten arviointi, nuorisovaikutusten arviointi
- HOKS = yhteinen asia
- Omassa organisaatiossa opiskelijaedustusta vahvistettu päätösfoorumeissa
- Työelämäpoolissa opiskelijat mukana
- Nuorten kanssa toimivien järjestöjen ja yhdistysten mukaan otto (kuuleminen) kunnalliseen päätöksentekoon
- Nuoret suunnittelevat omat palvelut
- Työntekijätason äänien kautta asiakkaan näkökulma esille!
- Voisin tuoda kokemusasiantuntijan mukana
- Kyselyitä joita voisi toteuttaa
- Kuulemistilaisuudet > yhteistyö LAPE-hankkeen kanssa
- Jokaiselle palvelutarpeen mukainen ohjaus
- Tapahtumia, toimintaa nuorten ideoiden pohjalta turvallisesti ja rajatusti

Tavoitteena kannustava oppiminen

- Innostus
- Tiede ja tutkimus vahvemmin mukaan, esim. Juvenia
- Tiedon jakaminen, myös nuorten omat kokemukset
- Epäonnistuminen ei ole häpeä > siitä opitaan > enemmän kokeilujen kautta oppimisen kannustamista
- Palveluohjeuksessa: unelmaportaat, vahvistetaan positiivisuutta
- Positiivisia kannanottoja paikkakunnilta
- Itsetunto
- Toimintaympäristö tutuksi > seikkailu siitä, mikä kiinnostaa
- HOKS käytännön työkaluna = kuunteleminen
- Työtehtävät edellä oppimiseen > kyvyn mukaan
- Vuorovaikutuksen mahdollistavien oppimisympäristöjen luominen
- Korkeakoulu- ja yliopistoyhteistyö - uusi lukiolaki! Näiden tukeminen maakunnallisesti, jotta a) lukiot vetovoimaisia, b) alueen jatko-opintomahdollisuudet vetovoimaisia
- Monialaisuuden ja laaja-alaisuuden tukeminen
- Yksilölliset oppimisen polut
- Coaching > voi toimia toiselle sparraajana ja peilinä

- Erilaiset oppimistavat: verkko, netti, some, etä ja monimuoto ym. osaamisen hankkimistavat käyttöön kaikenikäisille > voidaan luvata maakuntakeskuksen ulkopuolella laaja koulutustarjonta eri koulutusasteilla
- Ilmapiirin luominen sopivaksi (anteeksiantavuus)
- Nostattaa koulussa aiheita, joissa nuori on hyvä, se luo onnistumisen tunnetta
- Sujuvien siirtyminen mahdollistaminen oikeasti > eri koulutustasot ylittävät oppimisväylät näkyviksi
- Jatkuva haku
- Joustavuus

Tavoitteena sujuvasti työhön

- Hyvin pärjäävät vs. heikoimmassa asemassa olevat > molemmat puheissa ja palveluiden tarvitsijoita
- Edistetään maakunnallisesti yhteisiä käytänteitä
- henkilöstön koulutuksen tuki
- Yrittäjäyhdistys mukaan hakemaan yrityksiä, jotka voisivat tarjota oppisopimus- ja koulutuspaikkoja
- Tuetaan ja ohjataan opiskelijastatusta, ei tehokkuutta yrityksen tuloksentekijänä > aikaa osaavaksi
- Ohjaaminen
- Joustavuus
- Jatkuva haku
- Uraohjaus
- Opintojen ja työelämän välisen yhteistyön systematisoiminen
- Työelämän ja koulutuksen vuoropuhelu > opinnollisetetaan lisää työpaikkoja
- Muutoksen ymmärtäminen ja tukeminen nivelvaiheissa - riittävä perehdytys koulun ja opiskelun jälkeen työhön siirryttäessä
- Ammatillinen vahvasti tätä > myös perusopetus ja lukiokoulutus kiinteästi ammattien ja asiantuntijatyöhön tutustuminen > oma urapolku vahvistuu
- Maakunta: yliopistokoulutuksen väylät > avoin yliopisto

Tavoitteena toimiva verkostotyö yhdessä

- Viemme ja tuomme tietoa kuntiimme
- Välitetään tietoa ja sitoutetaan arviointeihin verkostojamme
- Yhteneväinen laatujärjestelmä koko maakuntaan ja vaikuttavuuden arviointi
- Toimivat digipalvelut, joista käyttötieto löytyy helposti > turhakkeet pois
- AVlen peruspalvelujen arviointi > tulokset hyödynnettäväksi maakunnassa
- Verkostotyö ei onnistu, jos ei tunneta toisia > osaaminen näkyväksi
- Johtamisen oppiminen tärkeää
- Moniammatillisia työryhmiä teemojen ympärille
- Matalan kynnyksen toiminta
- Ei päällekkäisiä työryhmiä
- Yhteistyön tiivistäminen suureksi verkostoksi, esim. lukiot, SAMI, XAMK jne.
- Hyvä vuoropuhelu > mene ja juttele!